

YÖNETMELİK

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından:

GIDA VE YEMİN RESMİ KONTROLLERİNE DAİR YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğın amacı; insan ve hayvanlara yönelik doğrudan veya çevre aracılığıyla oluşabilecek risklerin önlenmesine, bertaraf edilmesine veya kabul edilebilir seviyelere indirilmesine, gıda ve yemin etiketlenmesi ile tüketicileri bilgilendirmeye yönelik diğer bilgi şekilleri de dâhil olmak üzere tüketici menfaatlerinin korunmasına ve haksız rekabetin önlenmesi ile gıda ve yemin resmi kontrollerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; resmi kontroller, izlenebilirlik, hızlı uyarı sistemi, acil durumlar, ihtiyati tedbirler, kriz yönetimi, kamuoyunun bilgilendirilmesi, resmi sertifikasyon, yıllık ve çok yıllık ulusal kontrol planları, sorumluluklar ve itirazlara ilişkin usul ve esasları kapsar.

(2) Bu Yönetmelik, tarımsal ürünlerin ortak piyasa düzenlemelerine ilişkin kurallara uygunluğın doğrulanması için uygulanan resmi kontrolleri kapsamaz.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik; 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 31 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) 5996 sayılı Kanunun 3 üncü maddesindeki tanımlara ilave olarak bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan tanımlar geçerlidir.

(2) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,
- b) Belge kontrolü: Sevkiyata ilişkin Kanunun gerektirdiği belgelerin incelenmesini,
- c) Eşdeğer: Aynı hedefleri karşılamaya yetkin olan farklı sistemler veya tedbirleri,
- ç) Eşdeğerlik: Farklı sistemlerin veya tedbirlerin aynı hedefleri karşılayabilirliğini,
- d) Fiziksel kontrol: Gıda ve yemde, taşıma, paketlenme, etiketlenme, sıcaklık kontrolü, laboratuvar analiz ve testleri için numune almayı da içerebilen ve Kanuna uygunluğının doğrulanması için gerekli olan diğer herhangi bir kontrolü,
- e) Kanun: 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununu,

f) Kimlik kontrolü: Sevkıyata ilişkin sertifikaların veya diğer belgelerin ürünün etiketi ve içeriği ile örtüşüp örtüşmediğinin görsel olarak kontrolünü,

g) Kontrol planı: Bakanlık tarafından hazırlanan resmi kontrollerin yapısı ve düzenlenmesi ile ilgili genel bilgi içeren planı,

ğ) Muayene ve analiz raporu: Resmi prosedür ile gönderilen numunelerin laboratuvarca yapılan analizleri sonucu düzenlenen, analiz sonuçları ile numunenin mevzuata uygunluğu ile ilgili yapılan değerlendirmeyi gösteren raporu,

h) Resmi sertifikasyon: Bakanlıkça uygunlukla ilgili olarak düzenlenen, yazılı, elektronik veya eşdeğer bir güvenceyi sağlayan prosedürü,

ı) Uygunsuzluk: Kanun hükümlerine uyumsuz olma durumunu,

i) Yetki devri veya hizmet alımı yapılan kuruluş: Bakanlığın belirli kontrol görevlerini devretmiş olduğu veya hizmet alımı yaptığı bağımsız kurum/kuruluşu,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Resmi Kontrollere İlişkin Genel Hükümler

Resmi kontrollere ilişkin genel hükümler

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki gıda ve yem işletmelerinin resmi kontrolleri, Kanunun ekinde yer alan Ek-2 sayılı listeye uygun olarak kontrol görevlisi tarafından gerçekleştirilir. Resmi kontrollerde, kontrol görevlisine yardımcı olmak üzere ilgili meslek alanlarında eğitim alan tekniker, teknisyenler ve yardımcı sağlık personeli de görevlendirilebilir.

(2) Kontrol görevlisi;

a) Kanun hükümleri doğrultusunda resmi kontrolleri yapmak, kontrol sonucuna göre her türlü etkiden ve çıkar ilişkisinden uzak, tarafsız, objektif ve bağımsız olarak karar alır.

b) Kanunla kendisine verilen yetkiler çerçevesinde idarî yaptırımları uygulamaya yetkilidir.

c) Kanun kapsamındaki her yere kontrol amacıyla girebilir ve numune alabilir.

ç) Resmi kontroller sırasında yalnızca mevzuata uygunsuzluğun tespiti ve adli mercilere delil olarak sunmak amacıyla fotoğraf ve/veya video çekimi yapabilir.

(3) Resmi kontroller, düzenli olarak, risk esasına göre ve uygun sıklıkta aşağıdaki hususlar dikkate alınarak bu Yönetmeliğin amaçları doğrultusunda gerçekleştirilir.

a) Gıda veya yem güvenilirliğini, hayvan sağlığı veya hayvan refahını etkileyebilecek;

1) Hayvanlardan,

2) Gıda veya yemin doğrudan kendisinden,

3) Gıda veya yem işletmesinden,

4) Gıda veya yemin kullanımından veya herhangi bir işlemde, madde ve malzemeden veya faaliyetten veya işlemde,

kaynaklanabilecek riskler.

b) Gıda veya yem işletmecilerinin Kanunla belirlenen kurallar ile hayvan sağlığı ve refahı kurallarını uygulayıp uygulamadığını gösteren geçmiş kayıtları,

c) Gıda veya yem işletmecilerinin uygulamakta oldukları kontrollerin güvenilirliği,

ç) Uygunsuzluğu gösterebilecek herhangi bir bilgi.

(4) Resmi kontroller, tetkik gibi ön bildirim gerektiren durumlar hariç, gıda veya yem işletmecisine haber verilmeksizin gerçekleştirilir. Resmi kontroller, özel bir amaca yönelik olarak da yürütülebilir.

(5) Resmi kontroller; gıda veya yemin, hayvan ve hayvansal ürünlerin üretimi, işlenmesi ve dağıtımının herhangi bir aşamasında ve/veya tüm aşamalarında yürütülür. Resmi kontroller, bu Yönetmeliğin amacı gereği, gıda ve yem işletmelerinde, gıda ve yemin kullanımında, gıda ve yemin depolanmasında, gıda ve yeme uygulanacak işlemlerde, maddede, malzemede, nakliye dâhil olmak üzere her türlü uygulamada veya faaliyette ve canlı hayvanlarda gerekli olan kontrolleri içerir.

(6) Resmi kontroller; ihracat, giriş ve yurtiçi denetimlerde aynı hassasiyetle uygulanır.

(7) Bu Yönetmelik kapsamında öngörülen resmi kontrol ile ilgili düzenlemeler, gıda ile temas eden madde ve malzemeler ile bu işle ilgili işyerleri için de uygulanır.

(8) Bakanlık;

a) Canlı hayvan, gıda ve yemde, üretim, işleme ve dağıtımın tüm aşamalarında ve yemin kullanımında yürütülen resmi kontrollerin etkinliğini ve uyumunu sağlar. Bu Yönetmeliğin amaçlarını sağlamak üzere iç tetkikler veya gerektiğinde dış tetkiklerden elde edilen bulgular doğrultusunda uygun önlemleri alır. Bu tetkikler şeffaf olarak yürütülür ve bağımsız incelemeye tabidir.

b) Resmi kontrolleri yürütmekle yükümlü personelin herhangi bir çıkar ilişkisi içinde olmaması için gerekli tedbirleri alır.

c) Resmi kontrollerin etkin ve verimli olarak yürütülebilmesi amacıyla, yeterli sayıda nitelikli ve deneyimli personeli, muayene ve analiz için ise yeterli kapasitede laboratuvarı temin eder ya da bunlara erişimi sağlar.

ç) Resmi kontrollerin kontrol görevlilerince etkin ve verimli olarak yürütülmesini sağlayacak şekilde, düzenli bakım ve onarımı yapılmış, uygun ve yeterli ekipman ve donanımı temin eder.

d) Acil durumlarda uygulamak üzere, acil eylem planlarını hazır bulundurur.

e) Resmi kontrollerin her aşamasında tarafsızlığı, kaliteyi ve tutarlılığı sağlar. Resmi kontrollerin yürütülmesinde yetkilendirilen her kurum bu fıkrada belirlenen kriterlere tamamen uymak zorundadır.

f) Resmi kontrollerin yürütülmesinde birden fazla biriminin yetkili olması durumunda, farklı birimleri arasında etkin ve yeterli koordinasyon ve işbirliğini sağlar.

(9) Gıda ve yem işletmecisi bu Yönetmelik kapsamında denetlenir. Gıda ve yem işletmecisi bu görevin yerine getirilmesi sırasında kontrol görevlisine yardımcı olur.

(10) Bakanlık, farklı kurum ya da kurumlara resmi kontrolleri yürütme yetkisini devretmesi halinde, uygun olduğu durumlarda çevre ve sağlığın korunması alanı da dâhil olmak üzere, yerel seviyede tüm yetkili kurumlar arasında etkin ve yeterli koordinasyonu sağlar.

(11) Bakanlık, yıllık kontrol planı hazırlar, uygular ve her yılın sonunda kontrollere ilişkin yıllık rapor düzenler.

(12) Bakanlık, Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü vasıtasıyla gerektiğinde bu Yönetmelik kapsamında yürütülen iş ve işlemleri tetkik etmeye, gıda ve yem işletmelerini denetlemeye yetkilidir.

Resmi kontrollere ilişkin belirli görevlerin devredilmesi

MADDE 6 – (1) Bakanlık, Kanun kapsamındaki kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler hariç olmak üzere gıda ve yem resmi kontrollerine ilişkin görevlerinin tamamını veya bir kısmını kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler, özel hukuk tüzel kişileri, birlikler, kooperatifler, vakıf ve üniversitelere tamamen veya kısmen aşağıdaki koşullar kapsamında devredebilir veya hizmet alımı yolu ile yerine getirebilir. Ancak ithalat ve ihracatın resmi kontrolleri ile tüm yasal yaptırımlar bu kapsamın dışındadır.

a) Yetki devri veya hizmet alımı yapılan kuruluşun,

1) Kendisine devredilen görevleri yürütmek için gerekli olan uzmanlık, ekipman, donanım ve altyapıya sahip olduğunu,

2) İş yürütmek için yeterli sayıda uygun nitelikli ve tecrübeli personeli olduğunu,

3) Kendisine devredilen yetkilerin gerçekleştirilmesi ile ilgili olarak tarafsız olduğu ve herhangi bir çıkar çatışmasının bulunmadığını,

4) Yetki Devri veya Hizmet Alımı Yapılan Kuruluşların İşleyişi ile İlgili Genel Kriterler TS EN ISO/IEC 17020 standardına ve/veya özel bir standarda uygun olarak çalıştığına ve buna göre akredite olduğunu,

5) Laboratuvarların, Gıda Kontrol Laboratuvarlarının Kuruluş, Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esaslarının Belirlenmesine Dair Yönetmelikte yer alan hükümlere uygun faaliyet gösterdiğini,

6) Kendisine devredilen görevleri Kanunun Ek-2'sinde yer alan meslek mensupları vasıtasıyla yerine getirdiğini,

kanıtlaması gerekir.

b) Yetki devri veya hizmet alımı yapılan kuruluş, gerçekleştirdiği kontrollerin sonuçlarını aylık olarak Bakanlık il/ilçe müdürlüğüne bildirir. Ancak kontrollerin sonuçları, uygunsuzluk durumunu ya da uygunsuzluk ihtimalini gösteriyorsa yetki devri veya hizmet alımı yapılan kuruluş, Bakanlık il/ilçe müdürlüğünü derhal bilgilendirir. Yapılan değerlendirme sonucunda Bakanlık il/ilçe müdürlüğü Kanun kapsamında işlem uygular.

c) Bakanlık il/ilçe müdürlüğü, yetki devri veya hizmet alımı yapılan kuruluş tarafından denetim yapılan işletmeyi ayrıca denetleyebilir.

ç) Yetki devri veya hizmet alımı yapılan kuruluş ile yetki devri yapan Bakanlık arasında etkin ve yeterli koordinasyon Bakanlıkça sağlanır.

(2) Bakanlık, yetki devri veya hizmet alımı yaptığı kuruluşların denetimini veya tetkikini yapar. Yapılan denetim veya tetkik sonucunda bu kuruluşların devredilen görevleri gereği gibi yürütemedikleri görüldüğünde, yetki devri veya hizmet alımı Bakanlıkça iptal edilir veya verilen süre içerisinde eksiklikler giderilinceye kadar askıya alınır. Bu süre altı ayı geçemez. Bakanlıkça verilen süre sonunda, eksikliklerin giderilmemesi durumunda yetki devri

veya hizmet alımı iptal edilir. Bu fıkranın uygulanmasından doğan tüm masraflar yetki devri veya hizmet alımı yapılan kuruluş tarafından karşılanır.

Kontrol görevlisi

MADDE 7 – (1) Bakanlık, resmi kontrolleri yürüten tüm kontrol görevlilerinin;

a) Yetkili olduğu alan kapsamında görevlerini yeterli ve etkili yapmalarını ve resmi kontrolleri düzgün yürütmelerini sağlamak üzere uygun eğitimi almalarını temin eder. Bu eğitim, EK-1'in A bölümünde yer alan uygun konuları kapsar. Eğitim sonunda personele, kontrol görevlisi kimlik kartı düzenlenir ve Kanunun ekinde yer alan Ek-2'ye göre görevlendirilmesini sağlar.

b) Yetki alanları ile ilgili bilgilerini güncel tutmalarını ve gerektiğinde düzenli olarak ilave eğitimler almalarını sağlar.

Şeffaflık ve gizlilik

MADDE 8 – (1) Bakanlık resmi kontrollerle ilgili faaliyetlerin üst düzeyde şeffaflık ile yürütülmesini temin eder. Bakanlık, Kanunun 31 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan hükümler gözetilmek suretiyle,

a) Aşağıdaki bilgileri, Bakanlık resmî internet sitesinde duyurmak suretiyle kamuoyunun bilgisine sunar:

1) Onaylı ve kayıtlı işletmeler,

2) Onayı askıya alınan işletmeler,

3) Onayı iptal edilen işletmeler,

4) Bakanlıkça faaliyeti durdurulan kayıtlı işletmeler,

5) Laboratuvar sonucuyla taklit veya tağşiş yapıldığı kesinleşen gıda ve yemi üreten/ithal eden firmanın adı, ürün adı, markası, parti ve/veya seri numarası,

6) Kişilerin hayatını ve sağlığını tehlikeye düşürecek şekilde bozulmuş, değiştirilmiş gıdaları üreten ve/veya satan firmanın adı, ürün adı, markası, parti ve/veya seri numarası.

b) Kanunun 26 ncı maddesinin dördüncü fıkrasındaki bilgileri mümkün olan en kısa sürede kamuoyuna duyurur.

(2) Bakanlık, yürütülen resmi kontroller sonucunda ilgili mevzuata uygun faaliyet gösterdiğini tespit ettiği işyerlerine, gıda güvenilirliğini teşvik edici uygulamalarda bulunabilir ve bu bilgileri kamuoyu ile paylaşabilir. Bu uygulamalara ilişkin usul ve esaslar bu Yönetmelik kapsamında Bakanlıkça belirlenir.

Kontrol ve doğrulama prosedürleri

MADDE 9 – (1) Bakanlık, resmi kontrolleri yazılı prosedürlere uygun olarak yürütür. Bu prosedürler, EK-1'in B bölümünde yer alanlar da dâhil olmak üzere kontrol görevlisi için gerekli bilgileri ve talimatları içerir.

(2) Gıda ve yem işletmecisi denetim sırasında kontrol görevlisine yardımcı olmak, işletmenin ve tutulan kayıtların tamamına erişimlerini sağlamakla yükümlüdür. Denetimlerde gerekli kolaylığı göstermeyenler tutanak ile tespit edilir, denetim gerektiğinde kolluk kuvvetlerinin katılımı ile tekrarlanır ve ilgililer hakkında Kanun uyarınca gerekli yasal işlem uygulanır.

(3) Bakanlık, yürütülen resmi kontrollerin etkinliğinin sağlanması, gerektiğinde düzeltilmesi ve birinci fıkrada belirtilen prosedürlerin uygun şekilde güncellenmesi için gerekli çalışmaları yapar ve uygular.

Raporlar

MADDE 10 – (1) Bakanlık, yürütülen resmi kontrollere ilişkin rapor düzenler.

(2) Raporun içeriğinde; resmi kontrolün amacı, uygulanan kontrol metotları, resmi kontrolün sonuçları ve işletmecinin sorumluluk alanına giren konularda yapılması gerekenler yer alır.

(3) Bakanlık raporun bir nüshasını işletmeciye verir.

Kontrol faaliyetleri, metotlar ve teknikler

MADDE 11 – (1) Resmi kontrollere ilişkin görevler, genel olarak denetim, gözetim, tetkik, izleme, takip, doğrulama, numune alma ve analiz gibi uygun kontrol metotları ve teknikleri kullanılarak yürütülür.

(2) Gıda ve yem ile ilgili resmi kontroller birinci fıkrada belirtilen hususların yanı sıra aşağıdaki faaliyetleri de içerir:

a) Gıda ve yem işletmecisinin yürütmekte olduğu bir iç kontrol sistemi ve bunların sonuçlarının incelenmesi,

b) Aşağıda belirtilen hususlar ile ilgili denetimlerin yapılması,

1) Gıda ve yemin yanı sıra, birincil üreticilerin tesisleri, gıda ve yem işletmesi ve bunların çevresi, tesisleri, idari ve sosyal binaları, ekipmanı, donanımı ve makineleri, gıda ve yemin nakliyesi,

2) Hammaddeler, bileşenler, işlem yardımcıları ile gıda ve yemin hazırlanması ve üretiminde kullanılan diğer maddeler,

3) Yarı mamul ürünler,

4) Gıda ile temas eden madde ve malzemeler,

5) Temizlik ve bakım ürünleri ve uygulamaları ile zararlılarla mücadele ürünleri,

6) Etiketleme, sunum ve reklam.

c) Gıda ve yem işletmelerindeki hijyen koşullarının kontrolü,

ç) İlgili mevzuata uygun olarak hazırlanan kılavuzlar göz önünde bulundurularak, iyi üretim uygulamaları, iyi hijyen uygulamaları, iyi tarım uygulamaları ve tehlike analizi ve kritik kontrol noktalarına ilişkin prosedürlerin değerlendirilmesi,

d) Kanuna uygunluğun değerlendirilmesi için gerekli olan yazılı doküman ve diğer kayıtların incelenmesi,

e) Gıda ve yem işletmecisi ve çalışanları ile yapılan görüşmeler,

f) Gıda ve yem işletmelerindeki ölçüm araçlarına ait kayıtların incelenmesi,

g) Gıda ve yem işletmecisi tarafından alınan ölçümlerin doğrulanması için Bakanlığın kendi ölçüm araçları ile yürüttüğü kontroller,

ğ) Bu Yönetmeliğin amaçlarında belirtilen hususları sağlamak üzere gerekli olan diğer faaliyetler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Numune Alma, Analiz Metotları, İtiraz ve Laboratuvarlar

Numune alma, analiz metotları ve itiraz

MADDE 12 – (1) Resmi kontroller kapsamında yürütülen numune alma işlemi; gıda ve gıda ile temas eden madde ve malzeme için, Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği, yem için ise, Yemlerin Resmi Kontrolü İçin Numune Alma ve Analiz Metotlarına Dair Yönetmelik; analiz metotları ise Gıda Kontrol Laboratuvarlarının Kuruluş, Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esaslarının Belirlenmesine Dair Yönetmelik hükümlerine göre yapılır. Ancak, bu Yönetmeliklerde hüküm bulunmaması halinde sırasıyla Türk Standartları Enstitüsü veya Avrupa Standardizasyon Komitesi tarafından kabul edilen standartlar göz önünde bulundurulur veya numune alma işlemi, amaçlanan hedefe uygun olarak Bakanlıkça hazırlanan numune alma prosedürüne göre yürütülür. Analizleri yapılmak üzere alınacak numuneler için herhangi bir bedel ödenmez.

(2) Resmi kontrollerde özel mevzuatı olan ürün veya uygulamalar hariç olmak üzere, numune alımı ve itiraz aşağıda belirlenen esaslar çerçevesinde yapılır:

a) Kalan raf ömrü yedi günden az olan gıdalar, mikrobiyolojik incelemeler, ürün miktarının şahit numunenin analizinin yapılabilmesi için yetersiz olduğu durumlarda bir takım numune alınır. Bakanlıkça belirlenen laboratuvar muayene ve analizi yaptırılır. Kanun gereği, bu durumlarda analiz sonucuna itiraz edilemez.

b) Bu fıkranın (a) bendinde sayılan durumlar dışında, kontrol görevlisi tarafından iki takım numune alınır. Birinci takım numunenin muayene ve analizi, Bakanlıkça belirlenen laboratuvar muayene ve analizi yapılır. İkinci takım olan şahit numune, Bakanlık il/ilçe müdürlüğünde muhafaza edilir. Ancak işletmecinin talep etmesi halinde üçüncü takım numune gıda işletmecisine bırakılır. Gıda işletmecisi, birinci takım numuneye ait muayene ve analiz raporu sonucuna, tebliğ edildiği tarihten itibaren en geç yedi gün içerisinde Bakanlık il/ilçe müdürlüğüne itiraz edebilir. Şahit numunenin muayene ve analizi Bakanlıkça belirlenen laboratuvar muayene ve analizi yaptırılır.

c) Bu fıkranın (a) ve (b) bentlerinde sayılan durumlar dışında, kontrol görevlisi tarafından tebligatın yapılacağı tarihte gıdanın son tüketim tarihine bağlı olarak, şahit numunenin analize alınmasının mümkün olmayacağı değerlendirilmesi durumunda aşağıdaki prosedür uygulanır:

1) Kontrol görevlisince iki takım numune alınır. İşletmecinin talep etmesi halinde üçüncü takım numune gıda işletmecisine bırakılır. Alınan numuneler, Bakanlıkça belirlenmiş laboratuvara gönderilir. Bir takım numune analize alınır, diğer takım numune ise şahit numune olarak analizin yapıldığı laboratuvar muayene ve analiz şartlarında muhafaza edilir. Analiz sonucunun olumsuz çıkması durumunda, analiz sonucu laboratuvar tarafından gıda işletmecisine tebliğ edilir. Analiz sonucu, ayrıca Bakanlık il/ilçe müdürlüğüne de bildirilir. Gıda işletmecisi ürünün son tüketim tarihi geçmeden itiraz hakkını kullanıp kullanmayacağını eş zamanlı olarak analizi yapan laboratuvara ve il müdürlüğüne yazılı olarak bildirir. İtiraz durumunda, şahit numunenin analizi ilk analizin yapıldığı laboratuvar muayene ve analiz raporuna göre yapılan muayene ve analiz sonucuna göre değerlendirilir. İtiraz durumunda, şahit numunenin analizi Bakanlıkça uygun görülen başka bir laboratuvar muayene ve analizi yaptırılır.

ç) Yem işletmelerinde yapılan resmi kontrollerde mikrobiyolojik incelemeler, ürün miktarının şahit numunenin analizinin yapılabilmesi için yetersiz olduğu durumlar dışında, üç takım numune alınır. Birinci takım numunenin muayene ve analizi Bakanlıkça belirlenen laboratuvar muayene ve analizi yaptırılır. İkinci takım olan şahit numune Bakanlık il/ilçe müdürlüğünde muhafaza edilir. Üçüncü takım numune ise işletmeciye bırakılır. İlgililer, birinci takım numuneye ait muayene ve analiz raporu sonucuna tebliğ edildiği tarihten itibaren en geç yedi gün içerisinde Bakanlık il/ilçe müdürlüğüne itiraz edebilir. Şahit numunenin muayene ve analizi Bakanlıkça belirlenen laboratuvar muayene ve analizi yaptırılır.

(3) İlgili mevzuat gereği şahit numunenin paçal numuneden ayrılması gerektiği durumlarda, analiz ve şahit numunelerin analizi ve muhafazası aynı laboratuvar muayene ve analizi yaptırılır.

(4) Şahit numuneye ait muayene ve analiz rapor sonucu kesin olup verilecek karara esastır.

(5) Resmi kontroller sırasında alınan numuneler, hukuki ve analitik geçerliliğini garanti edecek şekilde taşınır ve etiketlenir.

(6) Resmi kontrol sırasında, gıda ve yemin fiziksel muayene sonucu tüketime uygun olmadığı belirlenmesi veya gıda ve yem vasfını kaybetmiş olması halinde bu durum tutanakla tespit edilir, bu ürünlerden muayene ve analiz için numune alınmaz ve analizi yaptırılmaz, doğrudan yasal işlem uygulanır.

(7) Muayene ve analiz sonucunun değerlendirilmesi, gıda için varsa ölçüm belirsizliği, yem için tolerans değerleri, yem için tolerans değeri bulunmadığı durumlarda varsa ölçüm belirsizliği dikkate alınarak analizi yapan laboratuvar tarafından yapılır. Analiz sonucu ve yapılan değerlendirme, muayene ve analiz raporunda belirtilerek, laboratuvar tarafından bekletilmeden il/ilçe müdürlüklerine ulaştırılır. Sağlığı tehdit eden riskten şüphelenilmesi halinde numuneler öncelikli olarak analiz edilir, sonuçlar mümkün olan en kısa zamanda il/ilçe müdürlüklerine bildirilir.

(8) Kontrol görevlisi, muayene ve analiz raporu ile birlikte denetim sonunda düzenlediği raporu, mevcut mevzuat dâhilinde özellikle taklit, taşıyıcı ve sağlığa zararlı hususları da içerecek şekilde nihai olarak değerlendirerek işlem tesis eder. Uygunsuzluk durumunda Kanun gereğince işletmeci veya yasal temsilcisi hakkında gerekli yasal işlemi uygular. Denetim sonucu hakkında işletmeciyi bilgilendirir.

(9) Numuneye ait muayene ve analiz sonuçlarının olumlu olması halinde, sonuç raporunun kendilerine bildirilme tarihinden itibaren son tüketim tarihi ile sınırlı olmak koşulu ile en geç yedi gün içerisinde, işyeri sahibi veya yetkilisi tarafından numune hazırlama yöntemine bağlı olarak numune geri alınabilir. Süresi içinde geri alınmayan numune ile ilgili olarak işyeri herhangi bir hak talebinde bulunamaz.

Laboratuvarlar

MADDE 13 – (1) Bakanlık, resmi kontroller sırasında alınan numunelerin analizlerini yürütebilecek olan laboratuvarları belirler. Bakanlık, gerek gördüğü analizler için konularında akredite ulusal veya uluslararası laboratuvarlara numune göndermek suretiyle hizmet alabilir.

(2) Bakanlık resmi kontrollere ilişkin numune gönderimi için TS EN ISO/IEC 17011 standardına göre öncelikli olarak ulusal yetkilendirilmiş bir kuruluş veya kapsamının yetersizliğinde ise uluslararası yetkilendirilmiş bir kuruluş tarafından, uluslararası kabul görmüş EN ISO/IEC 17025 veya destekleyici alt referanslar ile teknik kriterlere göre değerlendirilmiş ve yeterliliği onaylanmış akredite laboratuvarlara öncelik tanıyabilir ve numune gönderme planını buna göre hazırlar. Bakanlık belirlemiş olduğu laboratuvarların akreditasyon şartlarının devam etmemesi durumunda numune gönderimini yeniden planlar.

(3) Laboratuvarların akreditasyonunun değerlendirilmesi tek bir analiz veya analiz grubu için olabilir.

(4) Bakanlıkça, bu Yönetmelik çerçevesinde yer alan konularda ulusal referans laboratuvarı olarak Ulusal Gıda Referans Laboratuvar Müdürlüğü görevlendirilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kriz Yönetimi ve İhtiyati Tedbirler

Gıda ve yem için acil durum planları ve ihtiyati tedbirler

MADDE 14 – (1) Kriz yönetimi planının uygulanması amacıyla, gıda ve yemin doğrudan veya çevreden, insan ve hayvanlar için ciddi bir risk teşkil ettiğinin tespit edilmesi durumunda, gecikmeksizin uygulanacak olan önlemleri belirleyen, uygulamaya yönelik acil durum planları Bakanlıkça hazırlanır.

(2) Acil durum planlarında aşağıdaki hususlar yer alır:

a) İlgili taraflar ile bu tarafların yetki ve sorumlulukları,

b) İlgili taraflar arasında acil bilgi paylaşımını sağlayacak iletişim kanalları ve prosedürleri.

(3) Bakanlık, organizasyonundaki değişiklikleri ve tatbikatlardan elde edilen deneyimleri dikkate alarak gerektiğinde acil durum planlarını gözden geçirir.

(4) Gerekli hallerde acil durum planlarının uygulanmasına ilişkin tedbirler oluşturulur. Bu tedbirler, kriz yönetimi planı ile uyumlu olmalıdır. Ayrıca acil durum planlarının oluşturulması ve işletilmesine ilişkin, ilgili tarafların görevleri ve sorumlulukları da bu tedbirlerle belirlenir.

(5) Elde edilen bilgilerin değerlendirilmesi sonucunda, herhangi bir gıda veya yemin insan ve hayvan sağlığı üzerinde zararlı bir etkisinin olması ihtimali belirmesine rağmen, bilimsel belirsizliklerin devam etmesi durumunda, kapsamlı bir risk değerlendirmesine imkân sağlayacak daha fazla bilimsel veri elde edilinceye kadar, Bakanlık, geçici olarak üretimin durdurulması, piyasaya arz ve tüketimin engellenmesi, ürünlerin toplatılması ve benzeri ihtiyati tedbirleri alabilir. İlgililerin, Bakanlığın belirlediği tedbirlere uyması zorunludur. Bu ihtiyati tedbirlerin uygulanması sonucu Bakanlığa herhangi bir sorumluluk yüklenemez, Bakanlıktan herhangi bir tazminat talep edilemez. İhtiyati tedbirlerle ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gıda ve Yemin Ülkeye Girişinde Resmi Kontrollere

Dair Genel Hükümler

Hayvansal gıda ve yemin resmi kontrolleri

MADDE 15 – (1) Bakanlık, Ürünlerin Ülkeye Girişinde Veteriner Kontrollerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik hükümlerine ilave olarak, gerekli gördüğünde, 8 inci bölümde belirtilenler de dâhil olmak üzere Kanun hükümlerine uygunluğun doğrulanması için resmi kontrolleri yürütür.

(2) Gümrük prosedürlerinden transit rejimi, gümrük antrepo rejimi, dâhilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi, geçici ithalat rejimine tabi ürünlerde veya serbest bölgelerde veya gümrük antrepolarında muamele edilecek ürünlerde yapılan resmi kontrollerin sonuçlarının olumlu olması, gıda ve yem işletmecisinin, gıda ve yemin serbest dolaşım için bırakıldığı andan itibaren Kanuna uygun olmasını sağlamak sorumluluğunu ortadan kaldırmaz ve ilgili gıda ve yem üzerinde sonradan resmi kontrollerin yapılmasına engel teşkil etmez.

Hayvansal olmayan gıda ve yemin resmi kontrolleri

MADDE 16 – (1) Bakanlık, Ürünlerin Ülkeye Girişinde Veteriner Kontrollerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik kapsamına girmeyen hayvansal olmayan gıda ve yemin ülkeye girişinde resmi kontrolleri düzenli olarak yürütür. Resmi kontroller, Kanun hükümlerine uygunluğun denetlenmesi amacıyla, Bakanlıkça, 32 ve 33 üncü maddelere uygun olarak hazırlanan çok yıllık kontrol planları temelinde ve risk esasına dayalı olarak yürütülür.

(2) Resmi kontroller, ürünlerin ülkeye giriş noktası, serbest dolaşım için bırakılacağı nokta, antrepo, ürünleri ithal eden gıda veya yem işletmecisinin tesisleri veya gıda ve yem zincirinin diğer aşamalarında yürütülür.

(3) Resmi kontroller aşağıda belirtilen ürünlerde de uygulanabilir:

a) Gümrük prosedürlerinden transit rejimi, gümrük antrepo rejimi, dâhilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi, geçici ithalat rejimine tabi ürünler,

b) Serbest bölgelere veya gümrük antrepolarına girecek ürünler.

(4) Üçüncü fıkrada belirtilen resmi kontrollerin sonuçlarının olumlu olması, gıda ve yem işletmecisinin, gıda ve yemin serbest dolaşım için bırakıldığı andan itibaren Kanuna uygun olmasını sağlamak sorumluluğunu ortadan kaldırmaz ve ilgili gıda ve yem üzerinde daha sonraki resmi kontrollerin gerçekleştirilmesini engellemez.

(5) Bilinen veya muhtemel riskler dikkate alınarak, ülkeye giriş noktasında resmi kontrole tabi tutulacak hayvansal olmayan gıda ve yemin listesi, yapılacak resmi kontrollerin sıklığı ve içeriği Bakanlıkça belirlenir ve güncellenir.

Hayvansal olmayan gıda ve yemde yürütülen kontrol çeşitleri

MADDE 17 – (1) 16 ncı maddede belirtilen resmi kontroller sistematik bir belge kontrolünü, rastgele kimlik kontrolünü ve uygun görüldüğünde fiziksel kontrolü içerir.

(2) Aşağıda belirtilen hususlara bağlı olarak fiziksel kontrol sıklığı belirlenir:

a) Farklı tipteki gıda ve yemin taşıdığı riskler,

b) İhracatçı ülkenin, menşe işletmenin ve ürünü ithal ve ihraç eden gıda ve yem işletmecisinin ürün ile ilgili şartlara uygunluğu ile ilgili geçmişi,

c) Ürünü ithal eden gıda veya yem işletmecisinin yürüttüğü kontroller,

ç) Menşe ülkenin yetkili makamı tarafından verilen garanti.

(3) Bakanlık ve ilgili kurum ve kuruluşlar, fiziksel kontrollerin uygun koşullarda yürütülmesini temin eder, incelemelerin uygun bir şekilde yürütülmesine, risk yönetimi esasına göre belirlenen sayıda numune alınmasına ve gıda ve yemin hijyenik olarak muhafazasına imkan verecek ortamı sağlar. Bakanlık, numunelerin hem yasal hem de analitik geçerliliklerini muhafaza etmesini, kullanılan donanım ve yöntemin ilgili mevzuatla belirlenen sınırların ölçülebilmesine uygun olmasını sağlar.

Giriş noktaları ve ön bildirim

MADDE 18 – (1) Bakanlık, 16 ncı maddenin beşinci fıkrasında belirtilen listede yer alan gıda ve yemin resmi kontrollerinin yürütülmesi için;

a) Farklı tipteki gıda ve yem için uygun kontrol donanımına sahip olan giriş noktalarını belirler.

b) Sevkiyatlardan sorumlu gıda ve yem işletmecisinin, sevkiyatların varışı ve yapısı ile ilgili olarak en az üç iş günü öncesinde ön bildirimde bulunmasını ister.

Şüphe durumunda alınacak önlemler

MADDE 19 – (1) Uygunsuzluğa dair bir şüphenin olması durumunda veya sevkiyatın kimlik veya asıl varış yeri veya sevkiyatı garanti eden belgelerle örtüşmesi ile ilgili tereddüt olması durumunda, Bakanlık şüpheyi veya tereddüdü gidermek amacıyla resmi kontroller yürütür. Bakanlık, söz konusu resmi kontrollerin sonuçları alınana kadar ilgili sevkiyatı alıkoyar.

Gıda ve yemin resmi kontrollerini takiben alınacak önlemler

MADDE 20 – (1) Bakanlık, Kanun hükümlerine uygun olmayan gıda ve yemi alıkoyar, sevkiyattan sorumlu gıda ve yem işletmecisine bilgi verir ve söz konusu gıda ve yem için aşağıdaki önlemleri alır:

a) Gıda veya yemin imhasına, 21 inci maddeye uygun olarak özel işleme tabi tutulmasına, 22 nci maddeye uygun olarak geri gönderilmesine karar verebilir veya gıda ve yemin amaçlanan kullanımı dışında başka amaçlar için kullanımı gibi diğer uygun tedbirleri alabilir.

b) Söz konusu gıda veya yem piyasaya sunulmuş ise, bu fıkranın (a) bendinde söz edilen önlemlerden birini uygulamadan önce gıda veya yemin takibini yapar ve gerekli ise tüketiciye veya kullanıcıya ürünün iadesi için çağrıda bulunmak dâhil piyasadan toplatılmasına karar verir.

c) Bu fıkranın (a) ve (b) bentlerinde söz edilen önlemlerden birinin uygulanması sırasında veya uygulanıncaya kadar olan sürede gıda veya yemin doğrudan ya da çevre kanalıyla insan veya hayvan sağlığı için herhangi bir olumsuz etkiye neden olmadığını doğrular.

(2) 15 ve 16 ncı maddelere göre yapılan resmi kontrollerin sonucunda, gıda ve yemin insan veya hayvan sağlığı için zararlı olduğunun veya güvenilir olmadığını belirlemesi durumunda, Bakanlık, imhasına kadar veya insan ve hayvan sağlığının korunması için diğer uygun tedbirleri alana kadar söz konusu sevkiyatı alkoyar.

(3) 16 ncı maddenin beşinci fıkrasına uygun olarak kontrol sıklıkları belirlenen hayvansal olmayan gıda veya yemin resmi kontrol için beyan edilmemesi veya 18 inci maddede belirtilen özel şartlara uygun olarak hareket edilmemesi durumunda, Bakanlık, söz konusu gıda veya yemin gecikme olmadan toplatılmasına, alkoyulmasına ve daha sonra imha edilmesine veya 22 nci maddeye uygun olarak geri gönderilmesine karar verir.

(4) Bakanlık, gıda ve yemin girişine izin verilmediğine dair kararı, sevkiyatın varış yerine ilişkin bilgi ile birlikte gümrük idaresine bildirir.

(5) Sevkiyattan sorumlu gıda ve yem işletmecisi veya yasal temsilcisi resmi kontrolleri takiben sevkiyat hakkında alınan önlemler ile ilgili karara itiraz hakkına sahiptir. Bakanlık;

a) Hangi önlemin alınacağı kararını verirken, uygunsuzluğun niteliği ve uygunsuzluğa ilişkin gıda ve yem işletmecisinin geçmiş kayıtlarını dikkate alır. Alınan önleme ilişkin kararı, gerekçeleri ile birlikte ilgili işletmeciye yazılı olarak bildirir.

b) Bu karara karşı itiraz hakkı, uygulanacak usul ve zaman kısıtlamalarına ilişkin bilgileri ilgili işletmeciye verir.

Özel işleme tabi tutma

MADDE 21 – (1) Özel işleme tabi tutma aşağıdaki hususları içerir:

a) İlgili mevzuattaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, gıda veya yemin Kanun veya geri gönderileceği ülkenin şartları ile uyumlu hale getirilmesi için, seyreltme hariç, uygun olması durumunda dekontaminasyon dâhil, işlenmesi veya işleme tabi tutulması,

b) Hayvan veya insan tüketimi dışında kullanılması için uygun olan diğer yöntemlerle işlenmesi.

(2) Bakanlık, işletmede gerçekleştirilen özel işleme tabi tutma işleminin kendi kontrolü altında ve ilgili mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesini sağlar.

Sevkiyatların geri gönderilmesi

MADDE 22 – (1) Bakanlık, sadece aşağıdaki koşulların sağlanması durumunda sevkiyatların geri gönderilmesine izin verebilir:

a) Sevkiyattan sorumlu gıda veya yem işletmecisi ile varış yeri hakkında anlaşmaya varılmışsa,

b) Gıda veya yem işletmecisi, söz konusu gıda veya yemin piyasaya sunulmasını engelleyen neden ve koşullar hakkında, menşe ülkenin veya farklı olması durumunda varış ülkesinin yetkili makamlarını öncelikli olarak bilgilendirmişse,

c) Varış ülkesinin menşe ülkeden farklı olması durumunda, varış ülkesinin yetkili makamı sevkiyatın kabul edilmesi hususunda hazırlıklı olduğunu Bakanlığa bildirmişse.

(2) Resmi kontrol sonuçları geri gönderme işlemine engel teşkil etmiyorsa yasal bir girişimde bulunulmaması durumunda, Bakanlığın sevkiyatın varış yerini belirleme gününden sonra en geç altmış gün içinde geri gönderme işlemi gerçekleştirilir. Altmış günlük sürenin bitiminden sonra geri gönderme işlemi gerçekleştirilmemiş ise gecikme uygun bir sebeple gerekçelendirilmedikçe ürün imha edilir.

(3) Sevkiyatların geri gönderilmesine veya reddedilme sebeplerinin onaylanmasına kadar olan süre içerisinde Bakanlık sevkiyatları alıkoyar.

(4) Bakanlık, sevkiyatların geri gönderilmesi veya reddedilmesi kararını gümrük idaresine ve Kanunun 25 inci maddesine uygun olarak Bakanlığın ilgili diğer birimlerine bildirir.

Masraflar

MADDE 23 – (1) 19, 20, 21 ve 22 nci maddelerde söz edilen faaliyetlerin Bakanlıkça uygulanmasından doğan masraflar, sevkiyattan sorumlu gıda veya yem işletmecisi veya yasal temsilcisi tarafından karşılanır.

(2) Ülkeye girişte ve ihracatta alınan numunelere ait tüm masraflar sevkiyattan veya ithalattan sorumlu kişi veya yasal temsilcileri tarafından karşılanır.

İhracatçı ülke tarafından gerçekleştirilen ihracat öncesi kontrollerin onaylanması

MADDE 24 – (1) Bakanlık, ihraç edilecek ürünler için ihracatçı ülke tarafından gerçekleştirilen ihracat öncesi kontrollerin yeterliliğini onaylayabilir. Söz konusu onay ihracatçı ülkeden menşei alan gıda veya yem için uygulanabilir ve bir veya daha fazla ürün için verilebilir.

(2) Onayın verilmesini takiben gıda ve yem için gerçekleştirilen ithalat kontrollerinin sıklığı azaltılabilir. Bununla birlikte, Bakanlık, ihracat öncesi kontrollerin etkili olduklarının tespit edilmesi amacıyla birinci fıkrada belirtilen onaya uygun olarak ithal edilen gıda ve yemin resmi kontrollerini yürütür.

(3) Onay, sadece aşağıdaki koşulların karşılanması durumunda verilebilir:

a) Bakanlıkça yapılan tetkikin, ithal edilen gıda veya yemin Kanun şartlarını veya en az eşdeğer şartları karşıladığını göstermesi,

b) İhracatçı ülke tarafından ihracat öncesi gerçekleştirilen kontrollerin Kanun ile belirlenen belge, kimlik ve fiziksel kontrollerin yerini alacak veya azaltacak etkinlikte ve yeterlilikte olduğunun değerlendirilmesi.

(4) Birinci fıkraya göre verilen onayda, ihracat öncesi kontrollerin gerçekleştirilmesinden sorumlu olan ülkenin yetkili makamı ve eğer belirli görevler ile ilgili yetki devri yapılmış ise yetki devri yapılan kontrol kuruluşu belirtilir. Söz konusu yetki devri ancak, 6 ncı maddede belirtilen kriterlerin veya eşdeğer koşulların karşılanması durumunda onaylanabilir.

(5) Onayda belirtilen ihracatçı ülkenin yetkili makamı veya kontrol kuruluşu Bakanlıkla irtibattan sorumludur.

(6) İhracatçı ülkenin yetkili makamı veya kontrol kuruluşu her sevkiyatın resmi olarak sertifikalandırılmasını temin eder. Birinci fıkrada belirtilen onayda söz konusu sertifikalar ile ilgili olarak örnek bir model belirlenir.

(7) İkinci fıkraya göre ithalatta gerçekleştirilen resmi kontroller neticesinde uygunsuzluk tespit edilirse gıda veya yem işletmecisine bildirir, kontrol edilen sevkiyatın sayısı artırılır ve gerekli olması durumunda, durumun düzgün ve analitik bir şekilde incelenbilmesine imkân tanımak için uygun depolama koşulları altında uygun sayıda numune saklanır.

(8) Önemli sayıdaki sevkiyatta, ihracatçı ülkenin yetkili makamının veya kontrol kuruluşunun vermiş olduğu sertifikalardaki bilgi ile sevkiyatın uyuşmaması halinde, ikinci fıkrada belirtilen azaltılmış sıklıktaki kontroller uygulanmaz.

Gümrük hizmetleri

MADDE 25 – (1) Bu bölümde belirtilen resmi kontrollerin yürütülmesinde Bakanlık ve gümrük idareleri işbirliği yapar.

(2) Gümrük idarelerince veya ilgili olduğunda serbest bölge müdürlüklerince, Bakanlığın onayı olmadan hayvansal gıda ve yem ile 16 ncı maddenin beşinci fıkrasında belirtilen gıda ve yemin girişine veya serbest bölgelerde veya gümrük antrepolarında muamelesine izin verilmez.

(3) Numune alınması durumunda, Bakanlık, gümrük idarelerini ve ilgili işletmecileri bilgilendirir ve sevkiyatın izlenebilirliğinin temin edilmesi şartıyla, numunelerin analiz sonuçlarının gelmesinden önce ürünlerin serbest bırakılıp bırakılmayacağını da bildirir. Serbest dolaşıma bırakılması durumunda, Bakanlık ve gümrük idareleri ilgili mevzuatta ortaya konulan şartlara uygun olarak birlikte çalışır.

Uygulama tedbirleri

MADDE 26 – (1) Bakanlık, gıda ve yemin ülkeye girişinde yürütülecek olan resmi kontrollerde aşağıdaki konulara ilişkin usul ve esasları belirler:

a) Gümrük prosedürlerinden transit rejimine, gümrük antrepo rejimine, dâhilde işleme rejimine, gümrük kontrolü altında işleme rejimine veya geçici ithalat rejimine tabi tutulan, serbest bölgelerde veya gümrük antrepolarında depolanan gıda ve yem,

b) Uluslararası taşınan yolcu ve mürettebat için tedarik edilen gıda,

c) Gümrük mevzuatı kapsamında posta yolu ile gelen gıda ve yem,

ç) Uluslararası yolculuk esnasında ev ve süs hayvanları veya atların tüketeceği yem, yolcu ve mürettebat beraberinde taşınan gıda,

d) 20 nci madde kapsamında Bakanlık tarafından alınan kararların tutarlılığını sağlamak amacıyla kriterler,

e) Numune alındığında sevkiyatlara eşlik etmesi gereken belgeler.

İstisnai uygulamalar

MADDE 27 – (1) Bakanlık, hayvan ve bitki sağlığı ile ilgili karantina hükümleri saklı kalmak şartıyla ticari amaçla kullanılmayacak olan,

a) Yabancı devlet başkanları ile beraberindekiler tarafından, buldukları süre içinde kullanılmak veya tüketilmek üzere getirilen,

b) Diplomatik veya konsüler temsilciliklere ait,

c) Bilimsel amaçlar, sergiler, sportif ve kültürel faaliyetler için getirilen,

- ç) Olağanüstü hallerde hibe olarak gönderilen,
- d) Numune olarak gelen,
- gıda ve yemin ülkeye girişinde istisnai uygulamalar yapabilir.

ALTINCI BÖLÜM

Resmi Sertifikasyon, İhraç Edildikten Sonra Geri Dönen Gıda ve Yem,

Hızlı Uyarı Sistemi ile Gıda ve Yem İşletmelerinin Kayıt

Altına Alınmaları/Onaylanmaları

Resmi sertifikasyon

MADDE 28 – (1) Gıda ve yemin resmi sertifikasyonuna ilişkin şartlar ile resmi sertifikasyona ilişkin diğer şartlar, uygun olduğu takdirde tek bir model sertifika altında birleştirilebilir.

(2) Resmi sertifikasyonun gerekli olduğu durumlarda, sertifikanın seviyeye ait olması ve sertifikadaki bilgilerin eksiksiz ve doğru olması gerekir.

İhraç edildikten sonra geri dönen gıda ve yem

MADDE 29 – (1) Ürünlerin Ülkeye Girişinde Veteriner Kontrollerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ihraç edilen ancak çeşitli nedenlerle geri dönen gıda ve yem geri dönme sebebi de dikkate alınarak, ihraç edilen gıda ve yemle aynı olduğuna dair ayniyat tespiti yapıldıktan sonra Bakanlıkça resmi kontrole tabi tutulur. Kontrol sonucu ilgili mevzuata uygun olan gıda ve yemin girişine izin verilir. Uygun olmayan gıda ve yem için aşağıdaki tedbirlerden biri uygulanır:

a) Sağlık için tehlike oluşturanlar hariç, Kanun hükümlerine uygun olmayan ürünler, alıcı ülkenin mevzuatına uygun olması ya da alıcı ülkeye ürünle ilgili açıklamalar yapılması ve alıcı ülkenin kabul etmesi durumunda yeniden ihraç edilebilir. İhracatçı, Bakanlığın alacağı her türlü tedbire uymakla yükümlüdür.

b) 21 inci maddeye uygun olarak özel işleme tabi tutma uygulanabilir.

c) İlgili mevzuatında belirtilen şartları karşılaması halinde, ürün özelliği ve kullanım amacı dikkate alınarak ürünün ilk kullanım amacı dışında başka bir kullanım amaçlı girişine izin verilebilir. Bu durumda gıdanın gıda olarak yemin yem olarak kullanım amaçlı girişine izin verilmez.

ç) Bu fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen şekilde değerlendirilmesi mümkün olmayan ürünler, Bakanlık gözetiminde işletmeciler tarafından imha edilir.

Hızlı uyarı sistemi

MADDE 30 – (1) İnsan, hayvan ve bitki sağlığını korumak, gıda ve yem güvenilirliğini sağlamak üzere, doğrudan veya dolaylı bir riskin bildirimine ilişkin hızlı uyarı sistemi Bakanlık tarafından kurulur.

(2) Bakanlık, hayvan ve bitki sağlığı, gıda ve yem ile ilgili doğrudan veya dolaylı risk bulunduğu ilişkin bir bildirim aldığı anda, gerekli tedbirleri alır veya alınmasını sağlar. Gıda ve yem işletmecisi Bakanlık tarafından alınan tedbirleri ve verilen kararları uygulamak zorundadır.

(3) Bakanlık, üretilen, işlenen, ithal veya ihraç edilen, satışı veya dağıtımını yapılan ürünler ile ilgili, insan, hayvan ve bitki sağlığı ile çevre için ciddi bir riskin belirmesi ve mevcut tedbirlerin yetersiz kalması durumunda, söz

konusu ürünün piyasaya arzı, kullanımı ve ülkeye girişini kısıtlayıcı ve yasaklayıcı her türlü idari tedbiri almaya ve uygulamaya yetkilidir. Gıda ve yem işletmecisi bu idari tedbirlere uymakla yükümlüdür.

(4) Hızlı uyarı sisteminin ulusal temas noktası Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü, il temas noktası ise il müdürlüğüdür. Gelen bildirimler, ulusal temas noktasınca incelendikten sonra ilgili il temas noktasına bilgi akış sistemi ile iletilir. İl temas noktası, gelen bildirimlere ilişkin yapılan işlemleri, Bakanlıkça belirlenen prosedür kapsamında ulusal temas noktasına bildirir.

(5) Hızlı uyarı sisteminin işleyişi, ulusal temas noktası ve il temas noktaları, bilgi akış sistemi ve alınan tedbirlerin uygulanması ile ilgili prosedürler Bakanlıkça belirlenir.

Gıda ve yem işletmelerinin kayıt ve onayı

MADDE 31 – (1) Bakanlık,

- a) Gıda veya yem işletmecisinin onay için başvurusunu takiben yerinde,
  - b) Gıda veya yem işletmelerinin kayıt ve onay işlemini takiben,
- resmi kontrolleri yürütür.

YEDİNCİ BÖLÜM

Kontrol Planları ve Yıllık Rapor

Çok yıllık ulusal kontrol planları

MADDE 32 – (1) Bakanlık, üretim, işleme ve dağıtımın tüm aşamalarında gıda ve yem işletmecisinin Kanunda belirtilen ilgili şartları karşıladığının doğrulanması, izlenmesi, hayvan sağlığı ve hayvan refahı kuralları ile Kanunun etkin bir şekilde uygulanmasının temin edilmesi için çok yıllık ulusal kontrol planı hazırlar ve planları gelişmeler ışığında düzenli olarak günceller.

Çok yıllık ulusal kontrol planlarının hazırlanmasına yönelik ilkeler

MADDE 33 – (1) Çok yıllık ulusal kontrol planı, gıda ve yem, hayvan sağlığı ve hayvan refahı kontrol sistemlerinin organizasyonu, yapısı ile ilgili özellikle aşağıdaki genel bilgileri içerir:

- a) Planın stratejik amaçları, öncelikli kontrollerin belirlenmesi ve bu amaçları gerçekleştirmeye yönelik kaynakların tahsisi,
- b) İlgili faaliyetlerde riskin sınıflandırılması,
- c) Bakanlık merkez ve taşra teşkilatının görevleri ve kullanılabilir kaynakları,
- ç) İşletmelerde yapılan resmi kontroller dâhil, ulusal ve yerel düzeyde resmi kontrollerin genel yönetimi ve organizasyonu,
- d) Farklı sektörlere uygulanan kontrol sistemleri ile bu sektörlerde resmi kontrollerden sorumlu farklı birimler arasındaki koordinasyonu,
- e) Kurulması durumunda, kontrol kuruluşlarına görev devrini,
- f) 5 inci maddenin sekizinci fıkrasının uygulama kriterlerine uyumun sağlanması için metotları,

g) 7 nci maddede belirtilen resmi kontrolleri gerçekleştiren kontrol görevlisinin eğitimini,

ğ) 9 ve 10 uncu maddelerde belirtilen kontrol ve doğrulama prosedürleri ve raporlar konularındaki yazılı prosedürleri,

h) Hayvan veya gıda kaynaklı acil hastalık durumlarında acil durum planlarının organizasyonu ve uygulanması, gıda ve yem kontaminasyon vakaları ve diğer insan sağlığı riskleri,

ı) İşbirliği ve karşılıklı yardımlaşmanın organizasyonu.

(2) Çok yıllık ulusal kontrol planları uygulama sırasında aşağıdaki hususlar dikkate alınarak güncellenebilir:

a) Yeni mevzuat,

b) Yeni hastalıkların ya da diğer sağlık risklerinin ortaya çıkması,

c) Bakanlığın yapısında, idaresinde veya işleyişinde önemli değişikliklerin olması,

ç) Resmi kontrollerin sonuçları,

d) Avrupa Birliğinin ülkemizde gerçekleştirdiği kontrollerin sonuçları,

e) Bilimsel bulgular,

f) Diğer bir ülke tarafından gerçekleştirilen tetkiklerin sonuçları.

Yıllık rapor

MADDE 34 – (1) Çok yıllık ulusal kontrol planlarının uygulanmaya başlamasından bir yıl sonra ve takip eden her yılda, Bakanlık aşağıdaki bilgileri içeren bir rapor hazırlar:

a) 33 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen hususlar çerçevesinde çok yıllık ulusal kontrol planlarında yapılan değişiklik,

b) Çok yıllık ulusal kontrol planı çerçevesinde yürütülen kontrol ve tetkiklerin bir önceki yıla ait sonuçları,

c) Tespit edilen uygunsuzluk vakaları ve sayısı,

ç) Çok yıllık ulusal kontrol planlarının etkili bir şekilde uygulanmasını sağlamak amacıyla, ceza yaptırımları ve sonuçları dâhil olmak üzere gerçekleştirilen faaliyetler.

(2) Bakanlık, takip eden yılın ilk altı ayı içerisinde bir önceki yılın raporunu hazırlar ve yayımlar.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

İthalat Koşulları ve Eşdeğerlik

İhracatçı ülkelerde yapılacak kontroller

MADDE 35 – (1) Bakanlık, 36 ncı maddenin birinci fıkrasında belirtilen bilgilere dayanarak ihracatçı ülke mevzuat ve sisteminin Kanuna uygun veya en az eşdeğer olduğunu doğrulamak amacıyla, ihracatçı ülkelerde resmi kontroller yürütebilir. Söz konusu resmi kontroller özellikle aşağıdaki hususlar ile ilgili olmalıdır:

- a) İhracatçı ülke mevzuatı,
- b) İhracatçı ülke yetkili makamlarının organizasyonu, gücü ve bağımsızlığı, tabi oldukları denetim ve yürürlükte olan mevzuatı etkin bir şekilde yürütme yetkileri,
- c) Resmi kontrollerin yürütülmesinde görevli personelin eğitimi,
- ç) Teşhis imkânları dâhil, yetkili makamların kullanımına açık olan kaynaklar,
- d) Önceliklere dayanan yazılı kontrol prosedürleri ve kontrol sistemlerinin varlığı ve işleyişi,
- e) Uygulanabilir olduğunda hayvan sağlığı, zoonozlar ve bitki sağlığına ilişkin durum, hayvan ve bitki hastalıkları salgınlarında ilgili uluslararası kuruluşlara bildirimde bulunmaya ilişkin prosedürler,
- f) Hayvanların, bitkilerin ve bunların ürünlerinin ithalatında gerçekleştirilen resmi kontrollerin kapsamı ve işleyişi,
- g) Kanuna uygunluk veya en az eşdeğer olduğuna ilişkin olarak ihracatçı ülkenin vereceği garanti.

(2) Bakanlık, ihracatçı ülkedeki kontrolleri hızlandırmak ve etkinliğini arttırmak amacıyla kontrollerden önce, ihracatçı ülkeden 36 ncı maddenin birinci fıkrasında belirtilen bilgileri ve gerektiğinde denetim sonuçlarına ilişkin yazılı kayıtları talep edebilir.

(3) İhracatçı ülkedeki Bakanlık kontrollerinin sıklığı aşağıdaki hususlar temel alınarak belirlenir:

- a) Ülkemize ihraç edilen ürünlerin risk değerlendirmesi,
- b) Kanun hükümleri,
- c) İhracatçı ülkeden gerçekleştirilen ithalatın hacmi ve yapısı,
- ç) Bakanlığın ihracatçı ülkede daha önce yürütmüş olduğu kontrollerin sonuçları,
- d) Bakanlığın yürütmüş olduğu ithalat kontrollerinin ve diğer kontrollerin neticeleri,
- e) Avrupa Gıda Güvenilirliği Kurumu (EFSA) veya benzer kuruluşlardan edinilen bilgiler,
- f) Dünya Sağlık Örgütü (WHO), Kodeks Alimentarius Komisyonu ve Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü (OIE) gibi uluslararası seviyede tanınmış olan kuruluşlardan ve diğer kaynaklardan edinilen bilgiler,
- g) Ortaya çıkan hastalığa ilişkin bulgular ile ihracatçı ülkeden ithal edilen canlı hayvan, canlı bitki veya gıda veya yemin sağlık riskleriyle sonuçlanabilecek diğer durumlar,
- ğ) İhracatçı ülkede acil durumların araştırılması veya bu acil durumlara karşı harekete geçilmesi ihtiyacı.

(4) İhracatçı ülkedeki kontrol sırasında, insan veya hayvan sağlığı ile ilgili ciddi bir risk tespit edilecek olursa, Bakanlık, gecikmeksizin 5996 sayılı Kanununun 25 inci maddesine uygun olarak gerekli olan acil önlemleri alır.

(5) Bakanlık, yürüttüğü kontrole ilişkin bulguları rapor eder, gerektiğinde raporda tavsiyelere yer verir ve raporların halka açık olmasını temin eder.

Genel ithalat koşulları

MADDE 36 – (1) Bakanlık, ülkemize ihracat yapmak isteyen ülkelerden, sağlık kontrol sistemlerinin genel organizasyonu ve idaresine ilişkin aşağıdaki hususlarda doğru ve güncel bilgileri talep eder:

- a) Kendi ülkelerinde kabul edilen veya teklif edilen her türlü sağlık veya bitki sağlığı ile ilgili mevzuat,
- b) Kendi ülkelerinde yürütülmekte olan her türlü kontrol ve denetim sistemleri, üretim ve karantina uygulamaları, pestisit toleransları ve gıda ve yem katkı maddeleri ile ilgili onay işlemleri,
- c) Risk değerlendirme prosedürleri, sağlık ve bitki sağlığının korunmasında dikkate alınan unsurlar,
- ç) Gerekli olması durumunda, Bakanlık tarafından ihracatçı ülkede gerçekleştirilen kontroller sonucunda verilen tavsiyelerin takibi ile ilgili yürütülen çalışmalar.

(2) Birinci fıkrada belirtilen bilgiler talep edilirken, ürün özellikleri ve ihracatçı ülkenin koşulları göz önünde bulundurulur. Bu bilgiler, en az ülkemize ihraç edilmek istenen ürüne ilişkin bilgileri kapsar.

(3) Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen bilgiler ayrıca aşağıdaki hususları da içerebilir:

- a) İhraç edilmesi amaçlanan ürün için gerçekleştirilen ulusal kontrollerin sonuçları,
- b) Özellikle ülkemizin gerekliliklerini veya tavsiyelerini karşılayabilmek amacıyla ilgili kontrol sistemlerinin yapısında ve işleyişinde gerçekleştirilen önemli değişiklikler.

(4) İhracatçı ülkenin yukarıda yer alan bilgileri temin etmemesi veya bilgilerin yeterli olmaması durumunda, ilgili ülke ile istişare edildikten sonra her bir durum için ayrı ayrı ve geçici olmak üzere özel ithalat koşulları belirlenebilir.

Özel ithalat koşulları

MADDE 37 – (1) İthal edilecek ürünlere ilişkin koşullar ve ayrıntılı prosedürler, Hayvansal Gıdaların Resmî Kontrollerine İlişkin Özel Kuralları Belirleyen Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuatta yer almaması durumunda, gerekli görülürse Bakanlıkça hazırlanır.

(2) Birinci fıkradaki koşullar ve esaslar aşağıdaki hususları içerir:

- a) Ürünlerin ithal edilebileceği ülkeler listesinin oluşturulması,
- b) Sevkiyatlara eşlik edecek model sertifikaların oluşturulması,
- c) Ürünün veya hayvanın türüne ve bunlarla ilişkili olası risklere bağlı olarak hazırlanacak özel ithalat koşulları.

(3) Ürünlerin ithal edilebileceği ülkeler, ancak yetkili makamlarının Kanuna ve hayvan sağlığı kurallarına uygunluğu veya eşdeğerliği ile ilgili uygun garantileri vermesi durumunda, ikinci fıkranın (a) bendinde belirtilen listeye dâhil edilir.

(4) Listeler hazırlanırken ya da güncellenirken aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

- a) İhracatçı ülkenin ilgili sektöre ilişkin mevzuatı,
- b) İhracatçı ülkenin yetkili makamının yapısı ve organizasyonu, kontrol hizmetleri, kendilerine verilen yetkiler ve ilgili mevzuatın uygulanmasına ilişkin sağlanabilecek garantiler,

c) Yeterli resmi kontrollerin varlığı,

ç) Canlı hayvan, gıda ve yemde tehlikelerin bulunması durumunda ihracatçı ülke tarafından sağlanan bilginin düzenliliği ve hızlılığı,

d) İhracatçı ülke tarafından aşağıdaki hususlara ilişkin olarak Bakanlığa verilen garantiler:

1) Gıda veya yem ithal edilebilecek işletmelere uygulanan koşulların Kanuna uygun veya en az eşdeğer olması,

2) Uygun işletmelere ilişkin hazırlanan ve güncellenen bir liste,

3) İşletmelere ait listenin ve güncellenmiş halinin gecikme olmadan bildirilmesi,

4) İşletmelerin ihracatçı ülke yetkili makamları tarafından düzenli ve etkili bir şekilde kontrol ediliyor olması,

5) İkinci fıkranın (c) bendinde belirtilen özel ithalat koşulları kabul edilirken, ilgili ihracatçı ülke tarafından sağlanan bilgiler ve gerekli olması durumunda Bakanlık tarafından ihracatçı ülkede gerçekleştirilen kontrollerin sonuçları dikkate alınır. Özel ithalat koşulları tek bir ürün için ya da ürün grubu için oluşturulur. Bu koşullar, bir ihracatçı ülke, bir ihracatçı ülkenin bölgeleri veya ihracatçı ülke grubu için uygulanabilir.

Eşdeğerlik

MADDE 38 – (1) Eşdeğerlik uygulanmasının veya yeterli tetkikin gerçekleştirilmesinin ardından, ihracatçı ülkenin tarafsız kanıt sağlaması durumunda, ihracatçı ülkelerde veya ihracatçı ülke bölgelerinde uygulanan önlemlerin ülkemiz uygulamalarına eşdeğer garantiler sağladığının tanınması ile ilgili bir karar alınabilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen karar, söz konusu ihracatçı ülke veya ihracatçı ülke bölgesinden gerçekleştirilecek ithalatı düzenleyen koşulları da belirler. Bu koşullar aşağıdaki hususları içerir:

a) Ürünlere eşlik etmesi gereken sertifikaların yapısı ve içeriği,

b) İthalatta uygulanacak özel şartlar,

c) Gerekli olması durumunda, ithalatına izin verilen bölgelerin veya işletmelerin listesinin hazırlanması ve güncellenmesi ile ilgili kurallar.

(3) Birinci fıkrada belirtilen karar, bu kararın alınması sırasında oluşturulan eşdeğerliğin tanınmasına ilişkin koşullardan herhangi birinin artık karşılanmaması durumunda gecikme olmadan yürürlükten kaldırılır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

İzlenebilirlik ve Sorumluluklar

İzlenebilirlik

MADDE 39 – (1) Gıda ve yem işletmecisi izlenebilirliği sağlamak amacıyla,

a) Üretim, işleme ve dağıtımın tüm aşamalarında, sorumluluğundaki gıda veya yemin, gıda veya yeme ilave edilecek her türlü maddenin ve gıdanın elde edildiği hayvanın takibinin yapılabilmesi için bir sistem oluşturmak ve talep halinde bu bilgileri Bakanlığa sunmak,

b) Piyasaya arz edilecek gıda ve yemde izlemeyi sağlamaya yönelik olarak, izlenebilirliği sağlayan her türlü belgeyi ürünün raf ömrünün bitiminden itibaren üç ay süreyle muhafaza etmek,

c) Piyasaya arz edilecek gıda ve yemde izlemeyi sağlamaya yönelik olarak, gıda ve yem mevzuatına uygun olmak koşulu ile partinin tanımlanmasını sağlayan bir işaret veya numara ve diğer bilgileri içerecek şekilde etiketlemek,

ç) Yılda en az bir kez izlenebilirlik sistemini gözden geçirerek, sistemin sağlıklı çalıştığını kontrol etmek ve kayıt altına almak,

zorundadır.

Sorumluluklar

MADDE 40 – (1) Gıda, gıda ile temas eden madde ve malzeme ve yem ile ilgili faaliyet gösteren işletmeci, kendi faaliyet alanının her aşamasında Kanunda belirtilen şartları sağlamakla yükümlüdür.

(2) Gıda ve yem işletmecisi ürettiği, işlediği, ithal ettiği, satışını veya dağıtımını yaptığı bir ürünün, gıda ve yem güvenilirliği şartlarına uymadığını değerlendirmesi veya buna ilişkin makul gerekçelerinin olması durumunda, söz konusu ürünü kendi kontrolünden çıktığı aşamadan başlamak üzere, toplanması için gerekli işlemleri derhal başlatmak ve konu ile ilgili Bakanlık il/ilçe müdürlüğünü bilgilendirmek zorundadır. Gıda ve yem işletmecisi, ürünün toplanması gerektiğinde, toplanma nedeni hakkında tüketiciyi veya kullanıcıyı doğru ve etkin olarak bilgilendirmek ve gerekli hâllerde, insan ve hayvan sağlığını korumaya yönelik alınacak tedbirlerin yeterli olmaması durumunda, tüketiciye veya kullanıcıya ürünün iadesi için çağrıda bulunmak zorundadır.

(3) Gıda ve yem işletmecisi, faaliyeti ile ilgili aşağıda istenen kayıtları güncel tutmak, istendiğinde Bakanlığa sunmak zorundadır.

a) İşletme onayı veya kaydına ilişkin belgeleri,

b) Tehlike analizi ve kritik kontrol noktaları ilkelerine dayanan gıda ve yem güvenilirliği sistemlerine ilişkin uyguladığı prosedürler ve güncel kayıtları,

c) Cihaz kalibrasyon kayıtları,

ç) Cihaz ölçüm kayıtları,

d) Partinin tanımlanmasını sağlayan bir işaret veya numara ve diğer bilgileri içerecek şekilde alım ve satış ile ilgili kayıtları,

e) Gıda ve yemde izlenebilirlik kayıtları,

f) Haşere ve kemirgenlerle mücadele kayıtları,

g) Hammadde, üretimde kullanılan yardımcı maddeler, ara ürüne ve/veya son ürüne ilişkin analiz kayıtları,

ğ) İşin nevine göre konuyla ilgili lisans eğitimi almış zorunlu personelin çalıştırıldığına dair kayıtları.

(4) Gıda ve yem işletmecisi, ürünle ilgili riskin önlenmesi, azaltılması veya ortadan kaldırılmasından sorumlu olup bu gibi tedbirlerin alınmasında Bakanlıkla işbirliği yapar. İlgililer, Bakanlıkça alınan önlemlerin uygulanması sırasında hiçbir şekilde engelleme yapamaz.

(5) Gıda ve yem işletmecisi, üretim, hazırlama ve satışta, Bakanlıktan kayıtlı veya onaylı işletmelerin ürünlerini ve ürünün onaya tabi olması durumunda onaylı ürünleri kullanmak zorundadır.

(6) Kamu-özel kurum ve kuruluşları ile mahallinde üreterek toplu tüketime sunan işyerleri ve yemek fabrikaları, ürettiği yemek partisinin her çeşidinden alınan bir örneği yetmiş iki saat uygun koşullarda saklamakla yükümlüdür.

ONUNCU BÖLÜM

Resmi Kontrollerin Finansmanı

Resmi kontrollerin finansmanı

MADDE 41 – (1) Gıda zehirlenmelerinde ya da zehirlenme şüphesi bulunan durumlarda zehirlenmeye neden olabilecek gıda ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemelerden alınan numunelere ait her türlü muayene ve analiz ücretleri dahil tüm masraflar ilgili faaliyetten sorumlu gerçek veya tüzel kişilerce ödenir.

(2) Bir uygunsuzluğun tespiti, Bakanlığın normal kontrol faaliyetlerini aşan resmi kontrolleri gerektiriyorsa, ek kontrollerden doğan masraflar, ürünlerin sahibi olan veya ek kontroller yürütülürken ürünleri elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiler tarafından ödenir. Normal kontrol faaliyetleri; Bakanlığın çok yıllık ulusal kontrol planı ile belirlenenler dahil olmak üzere, Kanun kapsamında gerekli görülen rutin kontrol faaliyetleridir. Normal kontrol faaliyetlerini aşan faaliyetler ise sorunun kapsamının tespiti için veya düzeltici faaliyetlerin yürütüldüğünün onaylanması için gerekli olan çalışmalardır; bu amaçla bir uygunsuzluğu tespit etmek veya kanıtlamak için yürütülmesi gereken numune alma ve analiz dahil diğer kontrolleri de kapsamaktadır.

(3) İtiraz durumunda, şahit numunenin analizi de dahil olmak üzere tüm masraflar gerçek veya tüzel kişiler tarafından karşılanır.

(4) Resmi kontrollerin hangi faaliyetlerinden ne miktarda ücret alınacağı, 28/12/2006 tarihli ve 26390 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tarım ve Köyüşleri Döner Sermaye İşletmeleri Uygulama Yönetmeliğine göre belirlenir.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelikler

MADDE 42 – (1) 9/6/1998 tarihli ve 23367 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmelik ile 26/9/2008 tarihli ve 27009 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gıda Güvenliği ve Kalitesinin Denetimi ve Kontrolüne Dair Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 27/5/2004 tarihli ve 5179 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun ve 29/5/1973 tarihli ve 1734 sayılı Yem Kanununa göre; gıda, gıda ile temas eden madde ve malzeme ile yemin resmi kontrollerinde görev yapan personel, resmi kontrol görevlerine 5996 sayılı Kanunun Ek-2’sinde belirtilen şekilde devam eder.

Yürürlük

MADDE 43 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 44 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.

